

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาพยาบาล เป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มุ่งผลิตพยาบาล ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในทีมสุขภาพ บริการพยาบาลที่จัดให้กับสังคม ประชาชน หรือผู้เจ็บป่วย จะมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาออกไปจากสถาบันแห่งนั้น ๆ เป้าหมายที่สำคัญของการศึกษาและการฝึกปฏิบัติการพยาบาลคือ การสร้างนักศึกษาซึ่งมีความเจริญงอกงามทางปัญญาให้พร้อมที่จะปฏิบัติการพยาบาลให้แก่ผู้ป่วย ดังนั้น การฝึกปฏิบัติงานจึงเป็นการเตรียมพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณภาพ

วิเชียร ทวีลาภ (2521, 249) กล่าวว่า ด้วยเหตุผลที่การศึกษาพยาบาลมีเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนการเรียนในสาขาอื่น คือ การเรียนกับสิ่งมีชีวิตซึ่งไม่อยู่ในภาวะที่จะทดลองได้ ฉะนั้น การศึกษาพยาบาลจึงจัดการศึกษาแบบบริสุทธิ (Pure Education) ไม่ได้ หลักสำคัญที่นักการศึกษาพึงตระหนักก็คือ ความสมดุลระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ หรือความสมดุลระหว่างอุดมการณ์กับความเป็นจริง (Ideal and Reality) ความรับผิดชอบและทัศนคติบางอย่างเกี่ยวกับวิชาชีพ ไม่อาจสร้างได้โดยภาคทฤษฎี แต่ด้วยภาคปฏิบัติเท่านั้น การจัดการศึกษาเพื่อผลิตพยาบาลวิชาชีพจึงต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมพยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาให้มีความรู้เกี่ยวกับการพยาบาล เป็นอย่างดี และสามารถนำความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ในการให้บริการพยาบาลแก่ผู้รับบริการแต่ละรายได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ เพื่อให้สามารถให้การบริการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการจัดการเรียนการสอนเป็น 2 ส่วนสำคัญ คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยที่การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีจะเป็นการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นส่วนใหญ่ มุ่งเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนพยาบาลได้มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง เกี่ยวกับศาสตร์การพยาบาลและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้การบริการพยาบาล การสอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการบรรยายหรือการสาธิต หากจะมีการทดลองปฏิบัติก็จะปฏิบัติกันในสภาพการณ์ที่ได้จำลองหรือสร้างขึ้น ให้มีความใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นจริง เช่น การสอนสุขศึกษาโดยสมมุติให้ผู้เรียนเป็นผู้ป่วย เป็นต้น จำนวนผู้เรียน

ในชั้นเรียนมัก เป็นนักศึกษาทั้งหมดของชั้นปีนั้น ๆ และการที่จะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การสอน หรือให้โอกาสแสดงความคิดเห็น เป็นไปได้เพียงบางส่วนเท่านั้น สำหรับการเรียน การสอนภาคปฏิบัติหรือ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การสอนในดึกผู้ป่วย หรือการสอนในคลินิกมีวิธีการ ที่แตกต่างไปจากการเรียนการสอนภาคทฤษฎี การศึกษาภาคปฏิบัติ เป็นการนำวิชาการต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้วในภาคทฤษฎีมาให้การพยาบาลแก่ผู้รับบริการในสภาพที่แท้จริง ซึ่งอาจจะ เป็นใน ชุมชนหรือในหอผู้ป่วย

ทัศนาศา บุญทอง (2522: 19) กล่าวว่า หอผู้ป่วย คือ ห้องทดลองปฏิบัติการของ นักศึกษาพยาบาล ที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ทำให้นักศึกษาพยาบาล สามารถแก้ปัญหาทางการพยาบาล และสนองความต้องการของผู้ป่วยได้ทุกด้าน ในการฝึกปฏิบัติงาน นั้นกระทำต่อชีวิตมนุษย์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมาย ศีลธรรม จรรยา การรักษาความปลอดภัยให้ผู้ป่วย แต่เนื่องจากนักศึกษายังไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบโรคศิลป์ ดังนั้นการปฏิบัติต่อผู้ป่วยจึงต้องอยู่ ภายใต้อาการดูแลรับผิดชอบของอาจารย์นิเทศก์

ดวงวดี สังข์ชล (2532: 683) ให้แนวคิดว่าการศึกษภาคปฏิบัติเป็นหัวใจของ การศึกษาพยาบาล เพราะเป็นการให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการนำความรู้ทางทฤษฎีมาฝึกปฏิบัติ กับผู้รับบริการในสถานการณ์จริง เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านเทคนิคการปฏิบัติการพยาบาล ทักษะด้านความคิดที่เป็นทักษะการเรียนรู้ ทักษะการคิด เชิงวิเคราะห์ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่เป็นทักษะการสร้าง สัมพันธภาพ และทักษะการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้ การศึกษาภาคปฏิบัติยังช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีเจตคติของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลอีกด้วย

ชเวียร์ (Scheveer: 1972) ได้กล่าวถึงการสอนภาคปฏิบัติว่า การสอนภาคปฏิบัติ นี้เป็นหัวใจของการศึกษาพยาบาล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ

1. สนับสนุนผู้เรียนให้เกิดความคิดอย่างอิสระ
2. ส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
3. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความ เจริญด้านสติปัญญาและวิชาชีพ
5. พัฒนาทักษะทุกด้าน

การเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีความแตกต่างกันอยู่หลายประการ แต่สำคัญที่สุดคือ การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการเรียน การสอน และจุดมุ่งหมายของการบริการพยาบาลไปพร้อม ๆ กัน กล่าวคือ ในการสอน ภาคทฤษฎี ครูพยาบาลจะคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเป็นหลักเท่านั้น แต่การจัด การเรียนการสอนในภาคปฏิบัตินั้น เป็นการจัดให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้นอกห้องผู้ป่วย หรือในชุมชนที่มีผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น การจัดประสบการณ์การสอนนี้ ครูพยาบาลจะต้อง คำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพร่วมไปด้วย ซึ่งหมายความว่า ในขณะที่ ครูดำเนินการสอนภาคปฏิบัติซึ่งคลุมถึงการสอนในห้องผู้ป่วยและการให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองนั้น ครูพยาบาลจะต้องคำนึงถึงผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางเสมอ ผู้ป่วยจะ เป็นจุดที่สำคัญที่สุด การวางแผน การสอนจะต้องคำนึงว่า ผู้ป่วยจะต้องได้รับการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพตลอดเวลา ดังนั้น การนิเทศการฝึกปฏิบัติงานจะต้องกระทำอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น เนื่องจากการกระทำของนักศึกษา จินตนา ยูนิพันธ์ (2527, 20 - 22) การฝึกปฏิบัติงาน พยาบาลของนักศึกษาจะมีคุณภาพและประสบผลสำเร็จเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการนิเทศงาน พยาบาล เป็นสำคัญ การนิเทศที่มีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เกิดแรงจูงใจและรักที่จะปฏิบัติงานด้วยความสุข ดังคำกล่าวของ ฟาริดา อิบราฮิม (2525: 181) ที่ว่า หัวใจของการปฏิบัติการพยาบาล คือ การนิเทศ ซึ่งหัวหน้าคณะทำงาน หัวหน้าหอผู้ป่วย หรือแม้แต่อาจารย์ประจำหอผู้ป่วยจะต้องแสดงบทบาทของผู้นิเทศตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน การนิเทศการฝึกภาคปฏิบัติจึงมีความสำคัญอย่างมาก ในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ถ้านักศึกษา ได้รับความพึงพอใจจากการนิเทศของอาจารย์ ย่อมส่งผลต่อการมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความสุข ในการปฏิบัติงาน ลดการลาออกกลางคันหรือ เปลี่ยนอาชีพใหม่ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

วิทยาลัยพยาบาลสหประชาชาติไทย เป็นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสหประชาชาติไทย มีหน้าที่ผลิตพยาบาลวิชาชีพ มีปรัชญา โครงสร้างของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ต่างจากสถาบันอื่น พยาบาลที่สำเร็จหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันแห่งนี้ ส่วนใหญ่ ให้บริการด้านการพยาบาลในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และหน่วยงานที่สังกัดสหประชาชาติไทย มีบางส่วนได้ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติยังพบปัญหาอยู่มาก จึงได้มีการจัดสัมมนา เรื่อง "การจัดการศึกษาภาคปฏิบัติของ วิทยาลัยพยาบาลสหประชาชาติไทย" เมื่อวันที่ 26-28 มิถุนายน 2532 ซึ่งได้ผลสรุปออกมาเป็น แนวคิดให้นำไปปฏิบัติได้หลายประการ เช่น ในด้านคุณสมบัติผู้นิเทศกลุ่มผู้เข้าสัมมนาต่างมี

ความเห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ และต้องเป็นแบบอย่างที่ดี (Role Model) เป็นต้น และยังไม่เคยมีผู้ใดทำวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการนิเทศ การศึกษาภาคปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อมูลจริง ๆ สามารถจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์พยาบาลที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลมานานหลายปี จึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเพื่อทราบสภาพและปัญหาการนิเทศที่เกิดขึ้นจริง ๆ กอปรกับ ขณะนี้ทางวิทยาลัยพยาบาลฯ กำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ซึ่งคาดว่าจะ ใช้ได้จริงประมาณปีการศึกษา 2536 ดังนั้นข้อมูลที่เป็นผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการ นำไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการนิเทศการศึกษาภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษา เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล นโยบายเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล ในแง่ผู้รับผิดชอบเรื่อง การนิเทศ รายวิชาที่มีการนิเทศภาคปฏิบัติ ลักษณะการฝึกปฏิบัติงาน ลักษณะการนิเทศการฝึก ปฏิบัติงาน กระบวนการในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน ปัญหาในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าภาควิชา อาจารย์นิเทศก์ ภาคปฏิบัติทุกภาควิชาที่มีการฝึกปฏิบัติ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3, 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย เท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลฯ ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง การนิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน หมายถึง ลักษณะการฝึกปฏิบัติงาน ลักษณะการนิเทศ การฝึกปฏิบัติงาน ผู้รับผิดชอบเรื่องการนิเทศ รายวิชาที่มีการนิเทศภาคปฏิบัติ กระบวนการในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้คำแนะนำช่วยเหลือ ปรับปรุง ดูแล และประเมินผล การฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

ปัญหาการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อขัดข้องและอุปสรรคของสภาพการนิเทศ การฝึกปฏิบัติงานของวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

นักศึกษาพยาบาล หมายถึง นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2, 3, 4 ที่ผ่านการฝึกปฏิบัติงานมาแล้ว และกำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ซึ่งกำลังฝึกปฏิบัติงานในวิชา การพยาบาลอายุรศาสตร์ การพยาบาลศัลยศาสตร์ การพยาบาลจิตเวชศาสตร์ การพยาบาล สุนัขศาสตร์ 2 การพยาบาลอนามัยชุมชน และการพยาบาลสุนตศาสตร์ 4 ของปีการศึกษา 2534 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ หัวหน้าภาควิชาทุกภาค อาจารย์พยาบาลที่ทำหน้าที่นิเทศ การศึกษาภาคปฏิบัติและนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย มีจำนวนดังนี้

หัวหน้าภาควิชา 7 ภาค	จำนวน	7 คน
อาจารย์นิเทศการฝึกปฏิบัติงาน	จำนวน	76 คน
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2	จำนวน	155 คน
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3	จำนวน	155 คน
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4	จำนวน	176 คน
รวมประชากร		569 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง
- 2) แบบสอบถาม ซึ่งมี 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติการณ์ เทศการฝึกปฏิบัติงานของ
อาจารย์นิเทศก์ในแต่ละด้าน คือ ผู้รับผิดชอบในการนิเทศ
ลักษณะการฝึกปฏิบัติงาน ลักษณะการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน
กระบวนการในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน และปัญหาในการ
นิเทศการฝึกปฏิบัติงาน

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามการได้รับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของ
นักศึกษาพยาบาล

เครื่องมือที่สร้างขึ้นมีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง เพื่อใช้สัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชา

ทุกภาควิชาที่มีการฝึกปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 นโยบายเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของภาควิชาในด้าน

1. รายวิชาที่มีการนิเทศภาคปฏิบัติ

2. ผู้รับผิดชอบในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา
พยาบาล

3. ลักษณะการฝึกปฏิบัติงาน

4. ลักษณะการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน

5. กระบวนการในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งมีขั้นตอน คือ

5.1 การวางแผนการนิเทศการฝึกภาคปฏิบัติ

5.2 การมอบหมายงาน แบ่งงาน โดยกำหนดหน้าที่
การติดต่อประสานงานในเรื่อง บุคคล และสถานที่
ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ

5.3 การนำ ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน
ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ให้กำลังใจในการ
ปฏิบัติงาน

5.4 การควบคุมการปฏิบัติงาน ให้ความสะดวกใน
ด้านต่าง ๆ ควบคุมคุณภาพ แก้ไข เมื่องาน
ผิดพลาด

5.5 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 ปัญหาในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของภาควิชาและแนวทาง
แก้ไข

ชุดที่ 2 แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้กับอาจารย์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
สร้างในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบปลายเปิด (Open ended)
เน้นสภาพการปฏิบัติจริง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน ในด้าน

1. รายวิชาที่มีการนิเทศภาคปฏิบัติ
2. ผู้รับผิดชอบในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของภาควิชา
3. ลักษณะการฝึกปฏิบัติงาน
4. ลักษณะการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน
5. กระบวนการในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งมีขั้นตอน

ดังนี้คือ

5.1 การวางแผนการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน

5.2 การมอบหมายงาน แบ่งงาน โดยกำหนด
หน้าที่ การติดต่อประสานงาน

5.3 การเป็นผู้นำ ให้ความรู้ความเข้าใจในการ
ปฏิบัติงาน ให้ความสำคัญ ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ
ในการปฏิบัติงาน

5.4 การควบคุมการปฏิบัติงาน ให้ความสะดวกใน
ด้านต่าง ๆ การควบคุมคุณภาพ แก้ไข เมื่องาน
ผิดพลาด

5.5 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 ปัญหาในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะ

ชุดที่ 3 แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือใช้กับนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
สร้างในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และปลายเปิด (Open Ended)
เน้นสภาพการได้รับการนิเทศการฝึกปฏิบัติจริง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการได้รับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานในด้าน

1. รายวิชาที่มีการนิเทศภาคปฏิบัติ
2. ลักษณะการฝึกปฏิบัติงาน
3. ลักษณะการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน
4. กระบวนการในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานที่ได้รับ

มีขั้นตอนดังนี้ คือ

- 4.1 การวางแผนการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน
- 4.2 การมอบหมายงาน แบ่งงาน การกำหนดหน้าที่
การติดต่อประสานงาน
- 4.3 การได้รับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน
ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน
- 4.4 การควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงาน ให้ความสะดวก
ในด้านต่าง ๆ การควบคุมคุณภาพ การแก้ไข
เมื่องานผิดพลาด
- 4.5 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 ปัญหาในการได้รับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรของ
พยาบาลศาสตร์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาภาคปฏิบัติของวิทยาลัยพยาบาล
สหประชาชาติไทย

3.2 กำหนดประเด็นปัญหาหรือกรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย นำไปปรึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ แก้ไข และให้คำแนะนำ

3.3 ทำการสร้างเครื่องมือวิจัยจากประเด็นปัญหาหรือกรอบความคิด ในการวิจัย

3.4 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง
ของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.6 นำแบบสอบถามไปใช้กับประชากร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การแจกแบบสอบถาม ดำเนินการโดยการขอความกรุณาจาก
บัณฑิตวิทยาลัย ออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย
หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเอง ทั้งระยะ 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยจึงรวบรวมแบบ
แบบสอบถามกลับคืนมา

4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์
และวิเคราะห์ด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ที่เป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด วิเคราะห์
โดยรวบรวมและนำเสนอโดยการบรรยาย

5.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ในลักษณะเดียวกัน
คือ แบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ และปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจง
ความถี่ หากค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หากค่าร้อยละ โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบในข้อนั้นทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$

การเสนอผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัย จะเสนอข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น คำนียามที่ใช้ในการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กล่าวถึง หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา การนิเทศการพยาบาล การนิเทศการศึกษาภาคปฏิบัติของประเทศไทยและต่างประเทศ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยละเอียด ในเรื่องวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กล่าวถึง ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยายและการบรรยายสรุป

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ส่วนสุดท้ายเป็นบรรณานุกรม และภาคผนวก